

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 96. ANULU XVII.

Telegrafulu este de done ori pe septemana : Joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu banul prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era peo jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratole se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 416 Decembre 1869.

Invitare de prenumeratiune

„Telegrafulu Romanu“.

Apropiandu se inceputulu anului 1870, se deschide prin acest'a prenumeratiune noua la acesta foia.

Atragemu atentiunea onoratului publicu ca in anulu urmatoriu, fiindu sinodu archidiecezanu in primavara si congressu metropolitanu in toamna, „Telegrafulu Romanu“ va fi de interesu deosebitu din acesta privintia. Elu va fi diuariulu celu mai de aproape de lucrările acestoru reprezentantie nationali bisericesci si prin urmare i va fi cu putintia ale si aduce mai ingraba de catu ori care altu diuaru romanescu.

„Telegrafulu Romanu“, va est ca si pana acum de doue ori pe septamana Joi'a si Dumineca — Pretulu abonamentulu e :

Pentru Sabiu pre anu 7 fl., pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia austro-unguresca pe anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl. pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romania si straintate, pe anu 12 fl., pe 1/2 anu 6 fl., pe 1/4 anu 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardii cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiunia ni se tramite francate — adresandu-le de dreptulu la

Editura „Telegrafulu Romanu“ in Sabiu.

Meditatiuni politice.

V.

In torentulu celu plinu de verteginri, romanii cari au petrunsu unde potu reesi lucrurile, s'au cugetatu indata la ceea ce trebuie facutu.

In tempuri absolutistice si cu deosebire candu o natiune este privata de dreptulu de a se manifesta in reprezentantiele recunoscute de ore-si care lege, nu remane alta de catu incercarea pre cale de petitiuni. Modulu acest'a de a-si ameliora starea politica e deprimetoriu si umilitoriu. Elu pune pre cei ce trebuie sa se folosésca de midiloce de aceste in positiune de a cersii ceea-ce dupa firea lucrului i se cuvine sa aiba. Resultatulu mai nici odata nu e siguru, nici intr'atata, ncatu sa aiba cererile undeva o influintia morale, din cauza ca in impregiurari de acele, de multe ori, acte de mare importantia nu au alta destinatiune decatu a immulti volumele archiveloru dicasteriali.

Acesta cale odiosa din multe privintie e cu multu mai defavorabile in tempuri candu reprezentantiele pentru alte natiuni suntu deschise si totu asi de defavorabili candu ele lasa o usia, fia catu de angusta, se intre si acei ce se vedu nedreptati; dara acesti'a declina dela sine folosirea unei atari ocazioni. Aici aru trebui sa ne aducemu a-minte de indelung'a lupta a plebeilor in Roma catu era de ingreunata, catu era de tiermurita de puterea patriciiloru si deca plebeii au staruitu continuu prin tribunii sei au esitu din situatiunea cea defavorabile. Asiderea in tempurile nostre irii din Britania, carii prin putinii loru reprezentanti isbutira a da valoare unei pretensiuni insemnate, de a li se recunosce biserica ce a fostu esilata din legile regatulu unitu.

Cam aceste voru fi fostu considerantelo deputatiloru si regalistiloru de nationalitate romana, adunati la diet'a din Clusiu in toamna anului 1865.

Ei prevediura posibilitatea schimbărilor ce aveau sa urmeze si asi aflara de bine a-si pa-tra calea deschisa pentru ori-ce eventualitate.

Deci candu ne aflamu inaintea atatoru fapte implinite, candu vedemu cine au causatu schimbările constitutiionali in acesti noue seu diece ani din urma, candu amu vedutu si modulu schimbărilor, noi nu putemu cugeta la alta, decatu la ceea ce amu cugetatu totudun'a, la castigarea pusetiunii ce ni se cuvine ca poporu cu tote atributele unei natiuni.

Era datori'a sa cugetamu si mai inainte; amu si cugetatu cu totii, de-si in moduri diverse; acum insa dupa ce vedemu rezultatele, avendu cu o esperintia mai multu, cugetarea ni pote fi mai drepta; seu se pote vede si mai bine carea aru fi fostu calea adeverata, pre carea trebuia sa procedemu, spre a ne salva esistinta nationale.

Dupa situatiunea nostra geografica, si etnografica noi si acum suntemu de acordu cu acei ce se decisera la Clusiu a aperi interesele nationali ori unde aru veni vorba despre densele. Pentru ca intre schimbări asi de radicali cum le-amu vedutu ca s'au succesu, ce scadere aru fi fostu pentru noi, candu amu fi pututu ave d. e. vre-o patru-dieci de reprezentanti nationali in diet'a Ungariei, cari cu unu sufletu si cu unu trup aru fi aparatu interesele a trei milioane de suflete? O purtare solida a astoru-felii de luptatori aru fi maritu increderea celoru ce se aflau la spatele loru, si tienti'a acestoru din urma in consonantia cu lupt'a solidara a reprezentantiloru aru fi castigatu acea valoare morala elementulu nostru, incatu elu devenea unu factoru, care era cautatu dreptu r d i m u in combinatiunea cea mai naturale in partea resaritena a imperiului.

Sa nu perdemu din vedere, ca logic'a politica totu-deun'a au pretinsu, si pretinde si astadi, pre langa constantia, si dovéd'a de o prevedere sanetosa si drepta a rezultatelor politice; altufeliu ea si resbuna cu despretiulu celu mai amaru asup'a celoru ce nu o cunoscu. Trecutul celu de 400 de ani ne-au dovedit'o din destulu, ca deca mai marii nostri nu au prevediutu, ca prin parasirea luptei pre acel'a-si terenu, pre care remasera cele trei natiuni parasescu si terenulu de lupta, amu cadutu jertfa despretiului acelor. Activitatea nostra din anii 1863/4 ne-au doveditu din destulu, ca deca nu remanemu constanti pre langa apararea intereselor noastre, suntemu jertfiti la cea dintai schimbare. Acum deca nu amu doveditu o prevedere a lucrurilor ce aveau sa urmeze, ei amu staruitu mereu pre langa ceea ce nu mai esista, se preferesce elementulu celu mai ne-insemnatu de abia de 200,000 suflete si noi cu milioanele nostre ne vedemu trecuti cu vederea.

Noi amu facutu multu sgomotu cu autonomi'a Transilvaniei, pre candu nu voiea nimenea sa ne asculte si amu perdutu din vedere: odata votulu solemnu alu deputatiloru si regalistiloru nostri dela Clusiu si a dou'a ora, ca subordinamu unui principiu istoricu mai putienu favoritoriu noue principiu modernu nationalu.

O impregiurare nu o putemu trece inca cu vederea candu facemu aceste meditatiuni. Vedemu ca unii dintre noi speréza forte multu dela introducerea f e d e r a l i s m u l u i.

Amu avutu ocaziune in decursulu acestoru meditatiuni sa vedemu cum era sa se faca federalismulu inca prela 1865. Acum unu scriitoriu celebru ne face unu prospectu de altulu, celu putienu asi ni se pare din sforismele ce le-amu gasitu in unele diuarie. Sa dicemu ca Dr. F i s c h h o f f propune federalismulu nationale puru, fara de drepturi istorice, si ce avemu se speramu candu in unu

parlamentu centrale se voru aduna vre-o 117 reprezentanti slavi si ceilalti vre'o 84 din celelalte nationalitati la olalta?

Deca cautamu seriosu la tote impregiurările nostre, ni se paru doue lucruri mai de capetenia, de cari nu trebuie sa ne uitamu: nationalitatea nostra si o reprezentantia corespundictoria in parlamentu, si apoi de sisteme putienu sa ne pese.

L i p s c ' a in 7 Decembre a. c. 1869.

Domnule Redactoru! Mi iau libertate a cere pentru urmatóriele renduri putienu spatiu in colónele stimatulu diuaru „Telegrafulu Romanu“. De-si ele nu se voru ocupa cu politic'a in sensulu, care suntemu obicinuiti a-lu da acestui cuventu, totusi credu, ca nu voru fi fara de interesu pentru onorarii cetitori ai acestui jurnal, de ore-ce se voru ocupa cu unu lucru, care este si pentru noi de cea mai mare insemnate, cu o institutiune, a carei urmari bine-facatorie si intensive, numai de vre-o cate-va decenii incoce, amu inceputu ale gusta in mesura mai mare.

Acesta institutiune este scol'a, care are sa cresca generatiunea cea tinera, sa-i inmultiesca comora puteriloru fizice, spirituali si morali, ca pasindu in vietia, sa devina omeni cu caracteru si harnici spre a purta cu onore si cu folosu atatu pentru ei insisi, cata si pentru semenii lor, cariera care si-o au alesu.

A implini cine-va loculu, care-lu cuprinde in societatea omenesca, cu demnitate, fara de a fi introdusu si fara de a cunosce elementele macaru ale sciintieloru mai necesari, in tempulu de fatia, unde cerintiele se inmultiescu din ce in ce, este absolutu cu neputintia.

Cunoscerea si insusirea acelor sciintie insa se pote numai in si prin scola. Importantia ei o cunoscemu cu totii, si deca a-siu voi a scrie aici despre ea, a-siu repeti numai, ce s'au disu de atatea ori si ceea ce simte fia-care dintre noi. —

Dara deca o amu cunoscutu si o cunoscemu, ore facut'amu totu ce ne-au statu in putintia in favorea scolei? La intrebarea acest'a trebuie sa respundemu cu satisfacere, ca noi romanii in genere, dupa impregiurările in cari amu traitu, amu facutu multu pentru inaintarea si indiestrarea tinerimei nostre in si cu cunoscintie folositorie pentru vietia, dara n'amu facutu inca d e s t u l u. Trebuie sa facemu si mai multu, si rezultatele castigate pana acum, trebuie sa ne impinteneze spre sacrificii si mai mari — caci ceea ce vomu intrebuintia spre folosulu scolei este capitalulu celu mai bine intrebuintiatu, care nu se va perde nici odata, ci va aduce uzura indiecta si insotita.

Esemplulu celu mai invederatu despre acest'a ni-lu da Germani'a, si anume o mica parte a acesteia; Sassoni'a, care de-si proportionalminte are mai putienu pamentu, dara de 2, de 3 ori mai multi locuitori ca Transilvani'a, totusi dispune despre o stare materiale si intelectuale cu deosebire mare si insemnata. Acest'a nu vine de altu unde-va, ci de acolo, ca ei sci u sa se folosésca ratiionalminte de impregiurările in cari traiescu, sci u sa traga folosu si din lucrurile cele mai neinsemnate, sci u sa intrebuinteze totu peteculu de pamentu, fia catu de sterpu, si sa-lu silésca ca sa le aduca folosulu, care se pote mai mare. Acest'a ierasi nu vine de altu unde-va, decatu dela scola si instructiune.

Nici o alta tierra nu au facutu atata, si nu au castigatu rezultate mai frumoase pre campulu instructiunii, decatu Sassoni'a, care in privintia acestui'a ocupa pote loculu celu dintai.

Ea are scolele cele mai bine organizate pana acum, proportionalminte cele mai tare impopulate

si mai multe. Acést'a o dovedescu din destula cercetările cele multe, care le primesc dela pedagogi si barbati si femei de scôla nu numai din Europ'a de sudu si média-uopte, apusu si resaritu, ci chiaru si din lumea noua din Americ'a, cari vinu că sa studieze institutiunile ei scolastice, mai cu sêma ce privesce metodelu si didactic'a, si indiestrarea esterna a scôlei.

Putenătatea mea inca amu norocirea a me află pre tempu de vre-o 6 septamăni, tramisu cu multi alti colegi, de Inaltulu ministeriu reg. ung. de culte si instructiune publica, — in acést'a provincia germana, spre scopulu aretatul mai susu. — Déca mai inainte sciamu, ca avemu sa mai facemu multu fôrte multu, in privinti'a scolara, acum mi amu devenitu mai chiaru si despre aceea, ca ce si câtu mai avemu inca de a face, si de ce felu de imbunatatiri avemu lipsa.

Amu disu mai susu, ca capitalulu intrebuintiatu pentru scôla, este celu mai bine asigurat, si care aduce celu mai mare folos. Pentru aceea nesuinti'a noastră trebuie sa mērgă într'acolo, că in fiacare comuna sa avemu o scôla buna, indiestrata cu cele de lipsa midilôce pentru invetiamentu. Comunele serace in 3-4 ani aru putea sa acopere spesele, cari se facu din averea comunala, si din aruncaturi potrivite la care sa fia fiacare locuitoriu majorēnu alu comunei supusu, ori are acést'a copii sēn ba si cāndu nu s'aru putea nici asiā, sa cēra ajutoriulu statului, care trebuie sa fia obligatu a dá acelu ajutoriu, de ôre-ce elu este aci in prim'a linia interesatu, fiindu ca mai intāiu elu trage folosulu, care provine din cultura, cetateniloru sei, si numai in linia a dōu'a, si mai putienu parinti prunciloru la scôla, de ôre-ce acést'a, cāndu si tramitu copiii la scôla, ii tramitu cu scopu, că ei sa se pōta hrani onorificu si independente in viētia, nu pentru că sa-i aiba totu-dēon'a impregiurulu loru, si sa se lasa a fi hraniti de densii.

2. Trebuie sa staruimu într'acolo, că sa avemu invetiatori harnici, bine pregatiti — daru si mai bine salarisati că pâna acum'a.

Spiritulu timpului si societatea din ce in ce si-si immultiescu cerintiele, care ni le ponu in tōte privintiele, si asiā si in privinti'a scolara. Cēa ce pâna acū'a au pututu fi de ajunsu, acum'a numai este. Nu ne mai putemu multumi numai cu pregătirea, care o au candidatii de invetiatori, sēu pōte cu invetiatori, cari nici acést'a mica si pucina pregătire nu o au, ci trebuie sa cautāmu midilôce, ca acē'a, căror'a le incredintiāmu formarea si dezvoltarea spirituala a fitoriloru membrii a viitorului, nationei nōstre, sa fia si devina capaci a duce cu succesu bunu oficiulu celu greu si insemnatu in indeplinire, sa scia alege cu sigurantia cāile si midilôcele, care lu potu duce la tīenta, sa scia cum si ce se faca, că sa nu vina in periclu de a orbecă si a cadea, pentru ca caderea lui trage o generatiune intrēga dupa sine in nenorocire si in intunerecu.

Timpulu celu scurtu, sēn mai bine cursulu de 2 ani, care este prescriu pentru candidatii nostri de invetiatori, aru trebui sa-lu mai urcāmu, sa immultimu cerculu studiiloru cari sa predau acolo, că ei sa-si pōta agonisi o basa solida, pre care sa-si didēscu cu sigurantia dicerea cēalalta. Vedi bine midilôcele necesari spre acestu scopu ne lipsescu inca, dēru déca ne amu pune cu totii puterile, si amu contribuī laolalta, câtu de pucina, in timpu de unu anu, doi, aceste midilôce aru fi procurate, si pedec'a cea mai mare delaturata. Atunci noi mai usioru amu aveā invetiatori harnici pre calea acést'a, decātu pre calea esameneloru celor multe, prescrie de legea cea noua de instructiunea, căci esamenele acestea nu voru putea suplini nici odata lips'a in dezvoltarea invetiatoriloru, mai cu sēma acolo, unde nu este literatur'a pedagogica.

Chiaru si celu mai diligente si mai conscientiosu invetiatoriu déca cumva nu cunōscu o limba straina, d. e. germana, care are o literatura atātu de vasta pedagogica — de unde sa-si ia materialulu, in giustările presinte pentru pregătirea la aceste esamine ?!

Se cere multu, pré multu dela unu invetiatoriu, falia cu putinulu ce si se dá.

Unu altu midilôcu, prin care ne putemu asigura pre viitoriu invetiatori apti este acē'a, că sa-lu punemu in stare, sa se pōta consacra cu totu adinsulu chiamārei celei grele de invetiatoriu, căci pâna cāndu densulu va avea sa se lopte cu grigile pentru traiulu viētiei, si va privi prin urmare in starea sea invetiatorēscă numai unu stadiu de transitiune cătra starea preotiasca, pâna atunci

nici noi nu vomu putea avē invetiatori, cari sa corespunda cerintieloru ce se facu dela densii.

Este daru o necesitate imperativa, ca noi acelor'a, cari au sa puna basea fericirei nōstre pentru viitoriu, sa usiorāmu lucrulu acést'a greu, prin imbunatatirea stārei loru materiali, adēca prin immultirea leiloru invetiatorēsci.

3. Alu treilea lucru cătra care avemu sa ne-suimu este că toti copiii, cari au etatea legala sa fia siliti a umblā la scôla, déca nu mai multu, celu putienu patru ani. Acést'a e necesaru, déca vomu, că instructiunea sa devina generala, sa se estinda si sa cuprinda pre toti membri ai poporului nostru. Cumca acést'a sila scolara — de si numirea acést'a aru pareā a restringe libertatea individului, — este fôrte de lipsa va concede fiacare omu nepreocupatu, care scie pretinī folosulu, ce urmēza din acést'a institutiune salutaria, si pre de alta parte reulu, ce urmēza déca nu exista o astfelu de sila scolara bine organizata.

Este adeveratu, ca in unele locuri exista o astfelu de sila, daru nu este destulu de bine organizata, deōre ce ea sa estinde numai pâna acolo, ca, acē'a cari s'au inserisu la inceputulu anului scolaru, se silescu a frecuentā scôla in acelu anu. Déca pre anulu urmatoriu nu o mai cercetēza, nu-i mai silesce nime spre acést'a. Asiā insa nu e bine. Voimu ca nici unu copilu sa nu remāna fāra cunoscintiele elementari, atunci trebuie sa-i silimu, sēu déca jace caus'a in parinti; pre acēst'a, că sa-si tramita copii dela alu 6-lea pâna la alu 10-lea sēu 12-lea anu la scôla neintreruptu, si sa nu-lu ia de acolo sub pretestu ca, scie destulu, fiindu ca pōte ceti in ciaslovu sēu pōte spune „Apostolulu“ in biserică, sēu chiaru sub pretestu, ca are lipsa de elu la lucrurile sele economice si altele de felulu acēst'a.

Mai cu sēma cestu din urma-lu intimpināmu fôrte adeseori, atātu in decursulu anului scolasticu, câtu si dupa ce copii au umblatu unu anu doi la scôla, pentru ca parinti nepricepti si-si inchipuiescu ca fāra ajutoriulu copiiloru loru — bine lutu in bagare de sēma insa a copiiloru de 8-12 ani — nu-si voru putea seversu lucrurile loru economice, ce va voi —, de totulitotu fāra basa, pentru ca ce pōte ajutā unu baiatu sēu fetitiu cruda de vr'o 6-12 ani in economi'a atāt'a, încātu sa nu sa pōta face si fāra densii lucrulu acēl'a. Acést'a dupa cum amu disu este numai o trebuintia inchipuita, care insa pentru dezvoltarea prunciloru sēu pruncelorū este de mare stricaciune asemenea si pentru nationea si comun'a intrēga. Trebuie daru sa ne silimu a pune astoru felu de ômeni in lumina cea adeverata stricaciunea, care urmēza din acést'a falsa parere a loru, si sa punemu tōte puterile într'acolo, că sa desradacināmu acestu reu. Si mai tardu chiaru ômenii acēst'a, dupa ce voru veni la cunoscintia ne voru multiam pentru ce amu facutu

Aceste suntu in scurtu lipsele de mai mare urgentia pre terenulu nostru scolariu. Dela implinirea loru aterna prosperarea instructiunii la poporulu nostru in viitoriu, si folōsele cele mari, cari urmēza din ea pentru noi.

Cu acestea incheiu remanendu

Alu onoratei Redactiuni.
devotatu.

D. Popoviciu Barciann,
directoru in Resinari.

Eveneminte politice.

Deschiderea solemnă a senatului imperialu a fostu luni cu ceremoniele obicinuite. Cuventulu de tron fu intreruptu de mai multe ori de aplause.

Primirea cea rece, cu carea imperatulu a intempinat pre ministrulu Giskra la sosirea din Orientu, a provocatu faime despre o crisa ministeriale dincolo de Lait'a. Cu crisa acést'a impreunau unii si o schimbare in sistemulu dualisticu. Tōte faimele aceste se vedu pâna acum neintemēiate, cu deosebire din cuventările dela deschiderea senatului imperialu nu se vede nici unu semnu de vre-o schimbare.

In Rom'a s'a deschisu in 8 Decembre conciliulu. Fiindu ca tōte lucrările conciliului suntu secrete, asiā putienu pōte sci despre densele publiculu de afara. Atāt'a scriu diuare insemnate, ca Pap'a in cuventarea de deschidere au dechiaratu, ca nici o ceriulu nu e mai tare că biseric'a. Altfeliu

de indrasnēla se vede ca a fostu rezervata seculului alu 19 sa audia din Rom'a.

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 6 Decembre se autentica protocolulu si apoi anuntia presedintele mai multe incurse.

Ladislau Buteanu aduce unu proiectu de conclusu, prin carele cere s'a se cētēscă tōte actele in afacerea procesului de presa a lui Alessandru Romanu. Eata aci proiectulu:

Considerāndu, ca procesulu intentatu de directorulu causelor regesci contr'a deputatului Alessandru Romanu si actele alaturate cătra acestu procesu nu s'au celitu in acést'a camera;

considerāndu, ca raportulu comisiunii de imunitate, nefiindu bine informatu despre starea adeverata a causei, a presintatu in espunerea sea nisce fapte in contradictiune flagranta cu cuprinsulu actelorū procesului, a nume:

a) Insi Dlu raportoru recunōscu de argumentu decisivu faptul relevatu contr'a proiectului comisiunii de imunitate, ca „delictulu“, pentru care Alessandru Romanu fū condamnatu, si-a perdutu, in urm'a actului de agratiare, caracterulu seu punibilu, inse dlu raportoru afirma mai de parte ca, dopa ce Alessandru Romanu nu s'a servitu de acestu argumentu decisivu sub decurgearea procesului, comisiunea de imunitate nu a lutu in consideratiune acést'a impregiurare. Afirmatiunea ultima este adeverata, daru cea d'antāiu ba, că-ci la pertratarea din 18 Martiu, acést'a impregiurare, adēca faptul agratiarei, inca s'a relevatu prin aperiatoriulu lui Alessandru Romanu in favorulu clientului seu; acést'a se dovedescu prin protocolulu de pertratare alaturatu cătra actele procesului.

b) Afara de acést'a, dlu raportoru afirma ca, daca cine-va aru crede ca, dupa actulu de agratiare, este iertatu a continuā, salva guardia, pre calea diurnalistica, faptele de mai inainte, — acestu privilegiu aru fi identicu cu abrogarea legiloru de presa. Acést'a argumentatiune inca este ratecita, căci primulu dintre articlii pentru cari fū improcesnatu Alessandru Romanu s'a publicatu in 11 Augustu 1868, ultimulu in 11 Octobru alu aceluia si anu, grat'a regelui este datata dela 16 Decembre si publicata in 27 Decembre, iēra directorulu causelor regesci a improcesnatu pre Alessandru Romanu in 18 Martiu alu anului curinte.

c) Dlu raportoru afirma in fine, ca Alessandru Romanu a fostu condamnatu din caus'a articolului relativu la Pronunciamentu. Acést'a afirmatiune inca este nebasata, că-ci Alessandru Romanu fū condamnatu directe din caus'a articliiloru relativi la Pronunciamentu, publicati dela 11 Augustu alu anului trecutū pâna la 11 Octobru alu aceluia-si anu in diurnalulu „Federatiunea“, redactatu prin elu;

considerāndu daru, ca raportorulu comisiunii de imunitate s'a servitu pentru spriginirea proiectulu comisiunii de nisce argumente cu totulu contrarie celor din actele procesului;

considerāndu in fine ca in asemene impregiurări, inainte de cetirea actelorū procesului, camer'a nu pōte se voteze cu deplina linisce a sufletului, — sa se decida ca:

„votarea, pusa asta di la ordinea dilei, asupra estradarei sēu neestradarei deputatului Alessandru Romanu, condamnatu pentru delictu de presa, se amāna pâna dupa cetirea actelorū procesului.“

Presedintele dice ca fia-care deputatu este indreptatitu a face unu proiectu de conclusu, insa acést'a nu pōte avē influentia asupra cursului unei pertractări terminate. Cu tōte aceste primesce proiectulu de conclusu.

Presedintele anuntia unu raportu alu comisiunii economice care se si cētēscu. Elu tratēza despre facerea unui edificiu nou pentru dieta, mai corespunditoriu că celu de acum. Raportulu se dá la tipariu. — Se cētēscu rezultatulu comisiunii de sapte; Ivanka si Vályi nu primescu alegerea cadiuta asupra-le si asiā se ordina alte alegeri. Mai multi deputati asternu petitiuni, cari sa transpnu comisiunii respective.

Dupa acestea face Al. Mocioni următoarea interpelatiune:

1) Adeveratu e, ca investigarea criminalu contr'a urditoriloru si subscritoriloru cunoscutulu Pro-

nunciamentu fu sistata prin gratia Maj. Sele inca inainte de a se pronuncia sentintia?

2) Articolii relativi la Pronunciamentulu acest a suntu ore causa de s'a intentatu procesu de presa contr'a deputatului Ales. Romanu si deca e

3) comis'au deputatulu Alexandru Romanu delictulu de presa inainte seu dupa publicarea amnestiei regesci?

Interpelatoarele se roga, ca ministrulu sa raspunda numai de catu (Sgomotu in drept'a.)

Ministrulu de justitia H o r y á t h raspunde numai decatu si adeca la intrebarea cea dintai ca suprimerea cercetarei criminali pre calea gratiei privese numai pre autorii pronunciamentului. Gratia regesca insa nu se pote estinde si asupr'a lui Romanu, pentru ca nu a fostu amnestia generale. A trei'a intrebare nu afla de lipsa a o raspunde, fiindu ca amnestia nu se pote reduce la casulu lui Romanu.

Al M o c i o n i: Deca e adeverata scirea despre amnestia, atunci procesulu lui Romanu nu are base, pentru ca pronuciamentulu dupa esprimerea gratiei regesci nu mai e crima. Nu e multiamitu cu responsulu ministrului si se roga sa se respinga cererea tribunalului de presa.

Cas'a insa ia responsulu ministrului spre sciintia.

E. S i m o n y i atrage atentiunea ministrului de finantie, ca lipsescu inca multe acte privitorie la incheierea computurilor. — Ministrulu arata ca le-au predatu dietei inca in Octobru. — Se asternu doue proiecte, unulu pentru stergerea regalieloru si altulu pentru delaturarea timbrului. Se voru tipari.

In fine se voteza nominalu, deca Al. Romanu sa se prede tribunalului de presa, si 188 voturi suntu pentru predare, 124 contra, absentii suntu 115 deputati.

Projectu de instructiune

provisoria pentru procedur'a judecatorieloru bisericesci in cause disciplinare.

Partea I.

Introducere.

§ 1. Nici o persoana supusa jurisdicției bisericesci nu pote fi judecata fara incheierea pertractarei causei disciplinare, ca atata mai putienu pote fi pedepsita decatu in urm'a sentintiei aduse pre basea canóneloru si ordinationilor sustatorie si a-junse la valóre de dreptu, in intielesulu acestei instructiuni.

§ 2. Nimenea nu pote fi trasu in judecata disciplinaria, decatu numai inaintea judecatoriei competente si autorizate in Statutul Organicu alu bisericiei gr. or. románe.

Partea II.

Incuisițiunea și cercetarea.

§ 3. Causele disciplinare se incepu prin incuisițiune. Acest'a se face in urm'a acusarei, seu din diregatoria.

§ 4. Incuisițiunea se pote face in urm'a acusarei atunci, candu numai in interesulu acusatoriu-lui e de a se incepe pertractarea disciplinaria, si respective candu incusarea nu pretinde incuisițiune din diregatoria.

§ 5. Ca sa se pótá ordiná incuisițiune, constatara acusarei trebuie se fia probabile, seu prin provocarea martorilor seu prin producerea de documente demne de crediamentu; iera obiectulu acusarei trebuie se fia de asiá natura, ca asupr'a acusatului sa se pótá aduce judecata valida din partea juridicțiunei bisericesci.

§ 6. Incuisițiune din diregatoria se pote face atunci, candu judecatoriei competente i-a venitu spre scire, ca atare persoana a emis o fapta in contra interesului comunu alu bisericiei si religiunei, seu in contra ordinationilor, si acea fapta pre basea canóneloru si ordinationilor bisericesci cade sub judecata si pedépsa.

§ 7. Incuisițiunea se ordinéza si implinesce prin scaunulu protopopescu competente, ori deadreptulu, ori la demandarea consistoriuului eparchialu si la cercetarea altoru juridicțiuni, seu autoritati bisericesci si politicesci.

§ 8. Candu insa s'aru dovedi, ca scaunulu protopopescu competente, aru fi interesatu in atare cauza, atunci la rugarea legitimata a unei seu altei parti, consistoriuulu eparchialu pote delegá altu scaunu protopopescu, fara impedecarea decursului cercetarei.

§ 9. Incuisițiunea se face dupa impregiarari in fatia locului, in regula prin unu esmisu alu scaunului protopopescu din sinulu seu, insa in casu de lipsa se pote face si prin unu altu preotu calificatu si de aprópe.

§ 10. Incuiriatoriuulu are detorinta de a provoca partile ca sa-si alega cate unu barbatu de incedere onestu, si neinteresatu in obiectulu incuisițiunei, ca sa asiste la incuisițiune ca martore; acesti martori dau cuventulu de onóre pentru pastirarea secretulu incuisițiunei.

Incátu acusatoriuulu seu acusatulu, nu se folosescu de acestu dreptu, incuiriatoriuulu numesce pre unulu seu pre amendoi barbati de incedere.

§ 11. Incuiriatoriuulu mai intaiu cetesce acusarea dupa impregiarari, provóca pre acusatori ca sa-si intregesca acusarea cu dovedile de lipsa, apoi asculta pre acusatulu asupr'a acusarei si aperiarei sele; in urm'a acestora asculta dupa impregiarari marturielu amendurora parti in casu de lipsa si sub juramentu, seu eventualminte asculta parerea expertiloru si liene oculata, astfelu incátu caus'a sa se lamuresca pre deplinu, ca incuisițiunea sa se pótá servi pe basa spre aducerea unei sentintie meritórie, si spre acestu scopu incuiriatoriuulu e detoriu a purtá protocolu formalu despre tota decurgerea.

§ 12. Incuiriatoriuulu e indetoratu se cetesca partiloru si martoriloru raspunsele date la protocolu inaintea fia-cáruia deosebitu, ca respectivulu eventualminte sa-si pótá indreptá si apoi primi de alu seu responsulu datu.

Protocolulu asiá facutu trebuie a se subscrie prin ambele parti, marturielu loru de incedere) si incuisiționali si prin incuiriatoriu; iera deca careva denéga subscrierea, motivulu seu ins'a-si impregiurarea e d'a se insemná in protocolu.

§ 13. Incuiriatoriuulu are d'a asterne fara intardiare si cu relatiune simpla, actulu de incuisițiune la scaunulu protopopescu.

Partea III.

Immanuarea.

§ 14. Citatiunile si decisiunile se immanuadia de rendu prin parochulu localu, seu prin unulu din vecinatate, seu prin recercarea altoru autoritati publice, pre langa adeverintia de immanuare care fara intardiare si sub responsabilitate se substerne scaunulu protopopescu.

§ 15. Deca vro parte denéga primirea citatiunii seu decisiunei, seu nu se afla, immanuatiuulu e indetoratu a insemná impregiurarea in adeverintia de immanuare, si acest'a a o intari cu subscrierea sea.

Partea IV.

Pertractarea și deciderea.

§ 16. Causele disciplinare se pertractéza.

a) dupa procedur'a verbala, protocolaria; b) dupa procedur'a scripturistica, libelatica.

§ 17. La pertractarea verbala, scaunulu protopopescu in siedintia mai de aprópe esaminédia actulu de incuisițiune si de lu afla deplinu si obiectulu lu cunósce de competintia sea, pane terminu de pertractare pentru parti; i asculta, si rezultatu incuisițiunii lu atinge in protocolu; apoi cerendu parerea fisculu scaunului protopopescu, aduce sentintia meritórialá; iera deca obiectulu nu e de competintia, aduce decisiune si indrumédia partea respectiva la forulu competente.

§ 18. Pertractarea scripturistica are locu, deca din actulu de incuisițiune s'aru cunósce cumca acusatulu se invinovatesce pentru o fapta, carea s'aru pedepsi cu suspensiune timpurala dela oficiu, seu dela beneficiu, seu dela aceste amendóve, seu cu casare totala, si atunci scaunulu protopopescu aduce decisiune: ca acusatulu sa se puna sub actiune formalá de incusa prin fisculu scaunului protopopescu.

§ 19. De cumva acusatulu se invinovatesce pentru necredintia cátra biseric'a si religiunea sea, ori pentru scandalu publicu, — atunci presiedintele scaunului protopopescu e indetoratu delocu a-lu suspendá; iera pentru intarirea suspendării a substerne cátra consistoriuulu eparchialu, respective cátre episcopu relatiunea sea basata pre intemulare si motivata.

§ 20. Dupa ce fisculu a substernutu actiunea formalá, aceea se preda acusatului, ca celu putienu in 15 zile dela immanuare se-si face esceptiunile.

Fisculu are dreptulu, se-si deé replic'a iera acusatulu duplica totu in asemene termine.

De cumva caus'a inca nu e lamurita, fisculu pote cere terminu pentru replic'a finala, si in casulu acest'a si acusatulu are dreptu la duplic'a finala.

§ 21. Acusatulu are dreptu de a-si compuno scriptele de procesu si prin advocatu seu alta persoana pricepatoria de procesu, si deca nu a subserisu singuru cu propria mana scriptele de procesu, e detoriu a provede pre impoteritulu seu cu plenipotentia formalá.

§ 22. Terminele prescise pentru substernearea scripteloru de procesu se potu prelungi la cererea motivata a partiloru.

In casu de denegarea prolongirei, — in decisiune se pune terminulu inclusivu.

§ 23. Dupa ce partile au substernutu tote scriptele de procesu, scaunulu protopopescu le esaminédia si deca mai afla de lipsa suplinirea procedurii dovediloru, implinesce acest'a, si in urma introtulanda actele, le da unui judecatoriu spre referare in siedintia si aduce sentintia meritórialá.

§ 24. In causele disciplinare de procedurá verbala, sentintia se anuntia cu vórb'a in diu'a pertractarei, iera in cele de procedur'a scripturistica se pune terminu deosebitu pentru publicarea verbala a sentintiei.

Partile au dreptu, ca se cera in scrisu sentintia in forma oficiosa.

§ 25. Sentintia pote fi absolvatoria, seu convingatoria.

In sentintia trebuie sa se cuprinda numirea faptulu pentru care acusatulu se pedepsesce, seu dela care se absolvéza, precum si motivarea deosebi a pedepsei pre bas'a canóneloru seu ordinationiloru si impregiuráriloru constatate.

Partea V.

Probatiunile și dovedile.

§ 26. Sentintia convingatoria se pote aduce numai atunci, deca faptulu e constatatu obiectivminte si subiectivminte pre bas'a dovediloru.

Dovedile suntu:

- 1) Recunóscrea propria;
- 2) Constatara faptulu prin marturisirea intr'acela-si intielesu celu putienu a doue marturii valabile;
- 3) Prin pricepatori de lucrulu sub cestiune, respective prin experti seu oculata.

(Vedi mai pre largu „Compendiu de dreptulu canonicu“ de A n d r e i u baronu de S i a g u n a, Sabiu 1868 pag. 426—436).

Partea VI.

Remediulu de dreptu.

§ 27. Partea neindestulata cu sentintia are dreptulu de apelatiune dela scaunulu protopopescu la consistoriuulu eparchialu si apelatiunea o insinua de locu cu vórb'a; iera motivele le pote asterne si in scrisu la scaunulu protopopescu in terminu de 15 zile.

§ 28. Causele disciplinare, pertractate cu procesu formalu — dupa §-ulu 18, — deca acusatulu e judecatu se asternu din deregatoria la consistoriuulu eparchialu ca foru de apelatiune.

§ 29. In contra sentintiei, adusa de consistoriuulu eparchialu, incátu s'a stramutatu prin trens'a judecat'a scaunului protopopescu, partile neindestulate au dreptu de apelatiune la consistoriuulu metropolitanu.

§ 30. Deca sentintia scaunului protopopescu s'a intaritu prin consistoriuulu eparchialu, ea se radica la putere de dreptu; de cumva insa caus'a disciplinaria se referéza la §-ulu 18, atunci acusatulu in terminu de 15 zile are inca dreptulu de a cere supra-revisiunea consistoriuului metropolitanu.

Partea VII.

Esecutiunea.

§ 31. Esecutiunea sentintiei ajunse valabile se dispune in regula prin scaunulu protopopescu si se efectua prin esmisulu acestuia pre calea recercarei pre langa relatiune.

Ioanu H a n n i a,
protopopu, si presiedinte;
Dr. M. M a r i e n e s c u,
notariulu comisiunei.

România.

Responsulu Senatului la discursulu tronului, votatu in siedintia dela 23 Novembre.
Pré inaltiate Dómpe, Sessiunea de estimpu

are o indoita importantia pentru Senatu, precum si pentru tota tara. Venim dora cu respectu a salutata inca odata noua era ce are sa consolide institutiunile noastre; si ne simtim fericii de a vorbi pentru prima oara despre interesele poporului, fatia cu Domnulu si Doina romanilor.

Situatiunea tarii atatu afara catu si in intru descria cu deamenuntulu in mesagiulu tronului, va fi obiectulu preocuparilor nostre celor mai seriose.

Amu vedutu cu o via multumire, ca suveranii Europei v'au datu asigurari personali despre interesulu si sollicitudinea ce au pentru Statulu romanu; si noi nu vom lipsi, Mari'a Ta, de a ajuta guvernulu ca se puna in lucrare energica si statornica vointa a tarii, de a se mentine in tractate respectandu drepturile altora, pentru ca la rendulu ei si ale se se fie respectate.

Vomu cerceta cu scrupulositate afacerile din intru si ve vomu spune totu-deun'a adeverulu, caei numai astufelu vomu putea proba devotamentulu nostru catra capulu Statului.

Tier'a are astadi nevoia mai multu decatu ori candu de a-si forma educatiunea politica prin exemple pipate de justitia si de moralitate, Aceste inalte virtuti, cu cari a-ti impodobitu tronulu, voru inspira pre toti, si astufeliu, marindu-se din ce in ce numerulu faptelor celor bune, vomu realisa adeverata libertate, pre care suntu basate institutiunile nostre.

Suntemu patrungi de recunoscintia, Mari'a Ta pentru cuvintele de pace si unire ce a-ti pronunciatu intre noi. Piti bine incredintatu ca vomu tiene comutu de dificultatile timpului si nu vomu cruti nici unu sacrificiu pentru a se mentine armonia intre tote puterile Statului. Preocupati numai de interesele cele mari ale patriei, vomu putea convinge pre toti ca ori ce lupte de interese egoiste au disparutu si ca atatu in sinulu corpului legiutoriu, catu si intre consilierii puterii executiv nu predomina de catu cea mai cordiale iafatire, basata pre binele comunu.

Dumnezeu se proteje Romani'a si se ajute pre Mariile Vostre de a o conduce pre calea marirei si a prosperitatiei.

(L. S.) A. C. Plagino.

C. N. Brailoiu.

St. D. Greceanu, N. Bascoveniu, I. I. Paladi, Raktivanu, colonelu Locusteanu.

Mari'a Sea Domnulu a respunsu :

Primescu cu o via satisfactiune adres'a Senatului prin care constatu cu bucuria, ca D-vostra sunteti patrungi de misiunea ce natiunea v'a incredintatu. Suntu convinsu, d-loru, ca va veti sili a implini, in armonia cu guvernulu meu, acesta misiune in interesulu si pentru fericirea tarii. In fine multumescu pentru simtimentele exprimate in privint'a Doiniei si persoanei mele.

Proiectulu camerei de respunsu la discursulu tronului.

Mari'a Ta,

Adunarea se simte fericita de a putea inca o data exprima in numele natiunii vica sea multumire pentru casatori'a Mariei Tale cu ilustr'a si gratios'a principesa Elisabet'a de Wied; adunarea, Mari'a Ta, vede in acestu actu consolidarea dinastiei romane si asigurarea stabilitatii in viitoriu.

Suntemu cu dreptu cuventu mandrii de primirea ce suveranii Europei au facutu Mariei Tale, relatiunile personale, mai de aproape stabilite intre Mari'a Ta cu suveranii straini, inlesnindu si mai multu bunele nostre raporturi cu cele-lalte puteri, voru grabi solutiunea diverselor chestiuni internationale.

Tier'a intraga este adncu convinsa de bunele si patrioticele intentiuni ce Mari'a Ta ai manifestatu atatu in discursulu tronului, catu si in alte multe ocaziuni.

Adunarea crede ca nu pote raspunde mai bine acestoru nobile simtimente, de catu exercitandu la timpu, in puterea dreptulu sau constitutionalu unu controlu seriosu si nepartinitoriu asupra actelor atatu din launtru catu si din afara ale guvernului Mariei Tale.

Amu fostu, Mari'a Ta forte simtitori la apelulu de concordia ce ni s'au fecutu dela inaltimea tronului; cu sinceritate preocupati de binele pu-

blicu, vomu fi fericii de a vede manifestandu-se armonia in puterile statului.

Adunarea se va sili a face catu mai roditorie lucrarile sesiunii actuale. — Astfelu vomu putea raspunde la drepta acceptare a Mariei Tale si la legitima dorinta a tarii, facendu sa inainteze natiunea pre calea marirei si a prosperitatiei, astfelu vomu putea contribui la intarirea baselor noului nostru edificiu socialu.

Raportore. I. Florescu.

Pentru cele 30 familii nefericite din Tofalu au mai incursu :

(Continuare.)

Din Viena, tramisi prin Dlu Dem. Magdu, dela DD.: B. G. Popoviciu comerciantu in Viena 25 fl. I. Muresianu comerciantu 5 fl. Dr. Arseniu Dr. de med. 1 fl. Vasiliu Bumbacu filologu 1 fl. T. Nic'a juristu 1 fl. Basiliu Rascu Doctorandu in med. 1 fl. Michaiu Eminescu filosofu, 1 fl. Conte Logotheti juristu 5 fl. Ioane de Papp med. 50 xr. Andreiu Manea Drandu in dreptu 1 fl. Constantinu Moisiliu st. philosoph. 1 fl. Ieronimu Baritiu st. philosoph. 50 xr. Mog'a medicinistu 1 fl. Basiliu Misiru medicinistu 3 fl. Ioane Anc'a med. 1 fl. Gavriilu Balcanu filologu 1 fl. P. Constantinu Nic'a st. comerciantu 1 fl. Prunculu Teodoru 1 fl. Petrescu Stefanu juristu 2 fl. N. I. Pappazoglu st. comerc. 2 fl. P. Piteiu st. medicinistu 1 fl. Procopiu Herlea juristu 1 fl. Ioane Hozanu st. medic. 1 fl. In corpore 14 fl. 50 xr.

Sum'a 72 fl. 50 xr.

Din San-Georgiulu rom., tramisi prin dlu Mich. Domide, dela dd: Simeone Tunculu protop. on. 2 fl. Georgiu Lic'a capit. pens. 1 fl. Tom'a Timoce mag. postalu 2 fl. Nicolau Georghitia cooperatore 1 fl. Ieremie Siorobetea invet. 1 fl. Stefanu Utalea invet. 1 fl. Maximu Halitia proprietariu 1 fl. Ioane Darabanu proprietariu 1 fl. Iovu Lupeanu maestru de fauria 1 fl. Ioan'a Popu veduva 1 fl. Alexandru Sceopoe cantore 50 xr. Vasiliu Oanea economu 30 xr. Stefanu Rusu economu 20 xr. Stefanu George economu 20 xr. Ioane Andresi economu 20 xr. Simione Mironu economu 20 xr. Vasile Costanu economu 20 xr. Atanasiu Gagea proprietariu 20 xr. Antoniu Rambulea proprietariu 16 xr. Vasiliu Morariu economu 15 xr. Romanu Popu economu 15 xr. Artemiu Siard'a economu 13 xr. Tecla Popu veduva 10 xr. Eudochia Chirculu veduva 10 xr. Pavelu Morariu economu 45 xr. Harionu Isipoe economu 20 xr. Agapi'a Popu veduva de economu 10 xr. Ioanu Halitia economu 10 xr. Mateiu Timisiu economu 10 xr. Ieremie But'a economu 10 xr. Cosm'a Bui'a economu 10 xr. Petru Nicolae economu 10 xr. Mateiu Haliti'a economu 10 xr. Dumitru Maric'a economu 10. cr. Teofanu Popic'a economu 10 xr. Vasilie Halitia economu 10 xr. Simeonu Mutu economu 10 xr. Lazaru Dobra' economu 10 xr. Alessa Alessi economu 10 xr. Nichita Siard'a economu 10 xr. Danila Marica economu 10 xr. Alessa Marcusiu economu 10 xr. Terentiu Puitieu economu 10 xr. Ioanu Bui'a economu 10 xr. Ioanu Popu 10 xr. Iacobu Popu 10 xr. Georgiu Eremie economu 10 xr. Dionisiu Gagea economu 10 xr. Iacobu Calina economu 10 xr. Dela alti 10 economi 40 xr. Michaiu Domide 1 fl. Sum'a . . . 19 fl. 20 xr.

Din Galati (Romania), tramisi prin Dlu D. Mantu, dela DD: Onor. Primaria de Galati 100 lei. Georgiu P. Mantu, deputatu si Loc. Colonelu 40 lei. Nicolau Haggi Nicola deputatu 40 lei. Vasiliu Dobroviciu capitanu in garda 40 lei. Spiru Prusoviciu Locotenentu 5 lei 14 bani. Stati Atanasiu majoru idem 7 lei 71 bani. Iemetriu Christu locotenentu 11 lei 85 bani. Vasiliu Ioanu comerciantu 7 lei 71 bani. S. N. Balasiadi 7 lei 71 bani. At. Georgiu, comerciantu 7 lei 71 bani. Nicu Lencuceanu, idem 23 lei 70 bani. Dr. Georgiu Popescu mediculu legiunei 10 lei. Budzinski Pharmacistu 3 lei 85 bani. Demetriu I. Atanasiu capitanu 10 lei. Vasiliu Tatulescu, sergentu-adjutantu 10 lei. Petrache Dumitrescu, comerciantu 10 lei. Procopiu I. Procopiu, comerciantu 11 lei 85 bani. A. Popoviciu, comerciantu 5 lei 15 bani. G. C. 9 lei 75 bani. Georgiu P. Veduvulu, sub-locot. 5 lei 15 bani. Ilie Deciane, comerciantu 10 lei. Stavrice Mantu, idem 5 lei 72 bani. N. C. Sofronie 10 lei. C. Antoniadi 5 lei 14 bani Vasiliu Stoj-

covicu, comerciantu 11 lei 85 bani. Nicolau Gavrilescu, capitanu 11 lei 85 bani. I. H. Iannusiu 3 Napol. compusi in 60 lei. Aristide Rosette, proprietariu 11 lei 85 bani. Vasiliu Panajte, comerciantu 10 lei. Ioanu Apostolu, idem 5 lei. Costachi Grigoriu, gardistu civicu 10 lei. Ioanu Dobreanu, fostulu presedinte de curte 11 lei 85 bani. Iancu Strejescu, fostu deputatu 20 lei. Haggi Nicolau Gunoiu 11 lei 85 bani. Aggemoglu comerciantu 20 lei 6 bani. Evlogiu Georgiu, comerciantu ante 60 lei. Ev. Atanasio, capitanu in garda 7 lei 71 bani. Nicolau Hag. Georgiu capitanu in garda 7 lei 71 bani. Georgiu Urlescu sergentu majoru in garda 20 lei 57 bani. P. Bradescu capitanu in garda 11 lei 85 bani. Georgiu D. Sarieani, comerciantu 10 lei. Hag. Ienachi Dragosiu comerciantu 11 lei 85 bani. Sum'a 714 lei 60 bani. (61 #, schimbati in 356 fl. 24 xr.)

(Va urma.)

Sabiu 2/14 Decembre 1869.

Comitetulu.

Concursu.

Pentru statiunea invetiatoresca din comun'a Crivin'a protopopiatulu Lugosului, cu care suntu impreunate armatoriile, si adeca :

Salariulu anualu bani gat'a 300 fl. val. austr. 8 orgii de lemne din care sa incaldisca si scol'a, cuartiru liberu si 3 jugere de livada si gradina de 1/2 jugeru, se deschide concursu pana in 30 de zile din ziua datului de josu, doritorii de a ocupa statiunea de susu se adreseze recursele lor la sinodulu parochialu alu comunei Crivin'a si se alature atestatele de preparandia si alte scoli absolvate — incatu recurentiloru le va fi cu putintia sa — se ivisca in comuna. Post'a ultima Zdiora (Zidovaru.)

Crivin'a, 16 Novembre 1869.

Comitetulu parochialu.

(34—1)

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor de invetiatori la scolele confessionali gr. or. din tractulu II-le alu Joajului, se esorie concursu, si adeca :

La Almasiulu-mare, cu unu salariu anualu de 120 fl. v. a.
La Csibu, cu unu salariu anuale de 100 fl.
La Bacaintiu, cu unu salariu anualu de 160 fl.
La Rengetu cu unu salariu anualu de 100 fl.
La Bozesiu, cu unu salariu anualu de 120 fl.
La Almasiulu de mijlocu cu unu salariu anualu de 100 fl.
La Varmag'a, cu unu salariu anualu de 120 fl., tote cu cuartiru naturalu si lemne de incalzit.

Concurentii au a-si asterne petitiunile lor la subscrisulu cu documentele cerute, pana la 10 Dec. 1869.

Sacarambu, 16 Novembre 1869.

Sabinu Piso,
(35—3) Protop. si direct. scol.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la sco-la confessionale gr. or. romana din Biru'a, protopopiatulu Fagetului, se deschide concursu pana in 18 Decembre 1869 c. vechu; cu care suntu impreunate armatoriile emolumente: — 63 fl. v. a. in bani gat'a, 10 meti grau. 20 meti cucuruzu, 100 puncti lardu, 50 puncti sare, 12 1/2 puncti lumini, 8 orgii lemne, 1 jugeru gradina si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupa acestu postu invetiatorescu suntu avisati, ca recursele loru proviedute cu estrasulu de botediu si adeverintiele despre sciintiele absolute, avendu in vedere § 13. art. I. alu Stat. Org purtarea morala si politica, precum si despre servitiulu de pana acum, a le tramite subscrisului comitetu in Biru'a 14 Novembre 1869.

(27—3) Comitetulu parochialu.

Burs'a de Viena.

Din 3/15 Decembre 1869.

Metalicele 5%	59 75	Act. de creditu	255 50
Imprumut. nat. 5%	69 85	Argintulu	121 35
Actiile de banca	733	Galbinulu	5 84 1/2